

Amalia Scalat, Cristina Martin

Călătorie prin lumea textelor literare

clasa
a **II**-a

partea 1

exerciții, evaluări
lecturi, vocabular, curiozități

NUME și PRENUME:

CLASA:

ȘCOALA:

AR

editura **ELICART**

RECAPITULEZ

ce am învățat în clasa I!

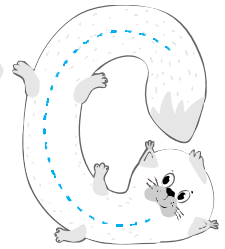
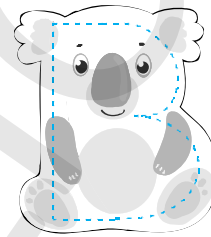
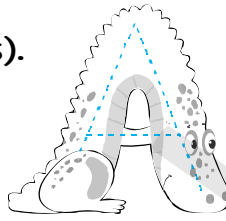

Invizibili

după Ioana Pârvulescu

1 Notează cu A (adevărat) sau F (fals).

- Fetița din text este în clasa I.
- Ea nu știa să scrie și să citească.
- Din litere își imagina tablouri.
- Domnul învățător o lăuda pentru imaginație.
- Fetița reușea cu ușurință să lege literele în cuvinte.

2 Întregește enunțurile legate de fragmentul din manual.

Literele reprezentau

se înălța în acoperișul unei cabane.

Litera A

avea chipul lunii.

Litera S

ființe și lucruri.

Punctul literei i

se lungea ca un drum în serpentine.

3 Alcătuieste câte un enunț care să exprime:

- o întrebare despre *cuvinte* ⇒ _____
- o exclamare despre *alfabet* ⇒ _____

4 Adaugă cât mai multe însușiri cuvintelor de mai jos, conform modelului.

linii *drepte, curbe, lungi,*

litere

desene

ființe

lucruri

5 Scrie, din text, cuvinte cu sens asemănător pentru:

- final = _____ ➤ imagini = _____
➤ creaturi = _____ ➤ obiecte = _____

6 Explică sensurile cuvintelor subliniate din enunțurile următoare, conform modelului:

- Ochiurile plasei sunt largi. _____ *găurile*
- Îmi plac ochiurile bine prăjite. _____
- Linia este dreaptă. _____
- Mi-am pierdut mânășă dreaptă. _____

7 Pune în ordine cuvintele și scrie corect propozițiile:

- ➔ toate, știu, literele, Eu!

- ➔ cu, seamănă, un, Ș, șarpe.

8 Pentru fetița din text, **A** este un acoperiș, iar **S** este un drum șerpuit. Tu ce îți imaginezi când te gândești la literele de mai jos? Scrie sau desenează.

E seamănă cu _____

O pare _____

9 **SPUNE-ȚI PĂREREA!** Ție ți se pare greu să citești? Argumentează răspunsul tău!

10 **COMPLETEAZĂ ȘI REȚINE!**

În textul _____, autoarea _____
_____ povestește cât de greu a fost să învețe să _____
atunci când era mică. Pentru fetița de clasa I, literele păreau niște
_____ sau lucruri, care apoi deveneau întregi tablouri.

SĂ EXERSĂM!

1 Încercuiește cuvântul scris corect.

- Nouă / Noo ne place la școală/ școală.
- Eri / Ieri a fost întâia / ântîia zi de cursuri.
- Afară ploaia / ploa și bătea vîntul / vîntul.
- Ia / Ea scrie tema pe caet / caiet.

2 Citește propoziția de mai jos, apoi alcătuieste și tu una în care cuvântul dor să aibă sens diferit.

Mă dor picioarele de la atîta mers.

3 Scrie cuvinte, despărțindu-le în silabe, alcătuite din:

• trei silabe ⇒ li-te-re:

• patru silabe ⇒ _____

4 ȘTIU SĂ SCRUI! Elimină intrusul, apoi scrie-l corect!

Crăciun, Paște, Înviere, Duminică – duminică

Azorel, Bubico, Cățel, Rex – _____

pitești, Ploiești, Iași, Arad – _____

5 Descoperă regula și continuă șirurile cu încă două cuvinte.

➔ ochi, chiar, _____ , _____

➔ cel, cer, _____ , _____

➔ vedeam, spuneam, _____ , _____

6 Așază în ordine literele pentru a obține cuvinte. Alcătuieste propoziții folosind cuvintele descoperite.

C A E R T ➔

L E C R U T Ă ➔

7 Formulează câte o întrebare despre fiecare imagine:

UNITATEA 1

Cuvânt-înainte

de Ana Blandiana

1 Alege explicația corectă.

• Autoarea își dorește:

- a) să se ascundă între copertele abecedarului;
- b) să caute vorbe;
- c) să se joace.

• Pentru poetă, scrisul poeziilor este:

- a) plictisitor și neinteresant;
- b) precum o joacă de copii;
- c) greu și obositor.

• Pentru a scrie o poezie, autoarea:

- a) potrivește literele și cuvintele;
- b) se joacă un joc mai de soi;
- c) caută printre jucării.

2 Unește pentru a forma enunțuri referitoare la textul citit:

Jocul se potrivește cel mai bine

în cărțile celor mici.

Joaca cu litere și cuvinte poate naște

să încerce jocul de-a cuvintele.

Poeta îi îndeamnă pe copii

o poezie.

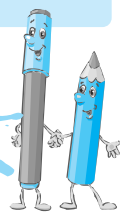
3 SUNTEM POEȚI! Scrie, împreună cu colegul de bancă, cuvinte care rimează cu cele de mai jos. Încercați să fiți cât mai creativi.

Rimele mele

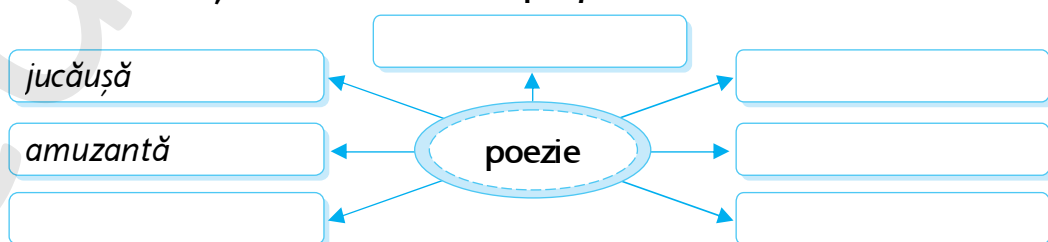
Rimele colegului

- jucării → _____ → _____
- bucățele → _____ → _____
- soi → _____ → _____

Lucru în pereche

4 Scrie cuvinte care îți vin în minte când spui poezie.

5 „Dădăcește” și tu cuvintele de mai jos, alintându-le conform modelului.

Model: cuvinte → *cuvințele*

- copil → _____
- poezie → _____
- carte → _____

6 **ATELIER!** Găsește însușiri „zurlii”, neobișnuite pentru cuvintele de mai jos și alcătuește propoziții.

MODEL: „litere” - însușire: *vesele*

- propoziție: *Literele vesele se rostogoleau pe pagina mea.*

- sunete → însușire: _____

propoziție: _____

- cărți → însușire: _____

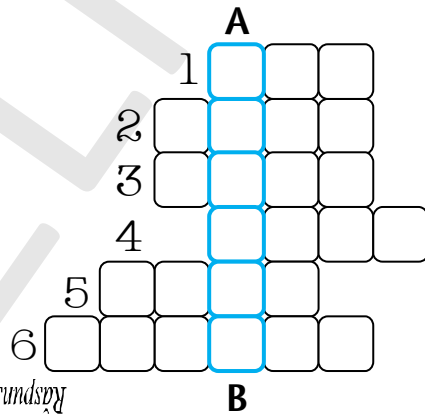
propoziție: _____

7 Completează rebusul, ordonând literele sau silabele în cuvinte.

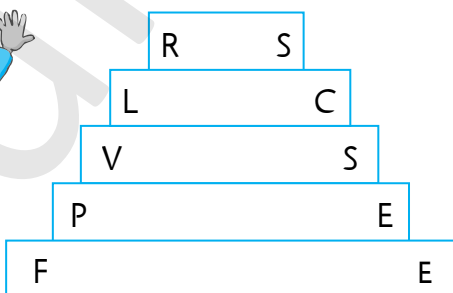
1. M, P, O
2. O, R, B, M
3. E, S, N, M
4. NĂ, ZĂ
5. I, R, C, N
6. RE, LI, TE

Răspunsuri: 1. pom; 2. romb; 3. semn; 4. zână; 5. crin; 6. litere.

8 Alcătuește enunțuri cu sensurile diferite ale cuvântului mai:

9 Găsește câte un cuvânt care să înceapă și să se sfârșească cu litera indicată și urcă treptele până în vârful piramidei.

Concurs Alege un coleg cu care să rostești cât mai rapid alfabetul, astfel:

- tu: A, alfabet
- el: B, bursuc
- tu: C,
- el: D,
- tu: D,
- el: E,

lese din joc cel care nu mai știe să spună un cuvânt care să înceapă cu litera respectivă.

10 Încercuiește:

- literele prin care este redat sunetul [i] din cuvintele: vis, bicicletă, Jerry, cowboy, mai, YouTube;
- literele prin care este redat sunetul [v] din cuvintele: elev, kiwi, poveste, Walter, wați, veveriță.
- cuvântul unde [x] se aude [gz]: taxi, sconcs, există;
- cuvântul scris corect: mînă, hotărîre, hotărî;
- cuvântul în care se aud patru sunete: lac, măr, pix;
- cuvântul care are trei silabe: cărți, coperte, abecedar.

11 Delimitează cuvintele și scrie corect propozițiile:

→ Știusăscriușiăcitesc.

→ Undenepuțemjuca?

→ Aceleasuntjucăriilemele!

12 Introdu semnele de punctuație acolo unde crezi că sunt necesare.

- Bun venit toamnă bogată
- Unde te-ai ascuns veveriță jucăușă
- Frunzele copacilor au nuanțe arămii ruginii aurii
- Priviți copii stolurile de păsări
- Cât de multe roade ne oferi toamnă darnică
- Mâțîșor un pisoi curios urmărește speriat ploaia de nuci El se întreabă
- Cine mă atacă

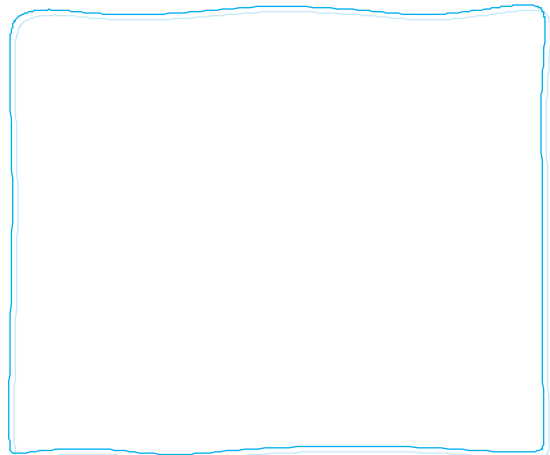
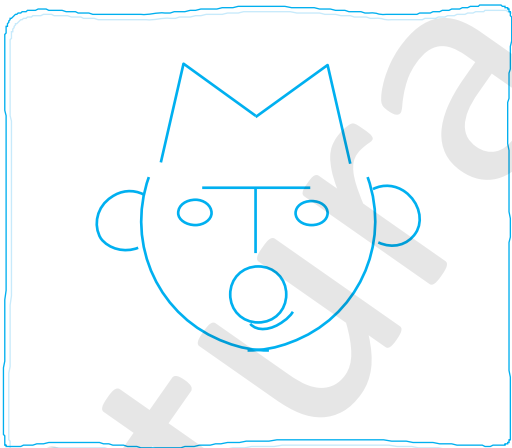

JOC! „Planeta mea”

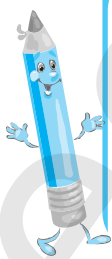
La acest joc pot participa toți copiii din clasă.
Fiecare copil spune, pe rând: „Planeta mea are...” (și numește cât mai multe obiecte / fenomene care încep cu prima literă a numelui său).
Model: RADU – Planeta mea are regi, rinoceri, roșii, râsete etc.

- 13 Scrie un scurt text în care să introduci expresiile: „creioane harnice”, „litere jucăușe”, „caiete curioase”. Pune-i și un titlu potrivit.

- 14 În desenul meu am folosit literele C, U, T, O, Q, M. Poți realiza și tu un desen folosind câteva litere?

- 15 COMPLETEAZĂ ȘI REȚINE!

În textul „Cuvânt - _____”, poeta _____ ne dezvăluie cum scrie ea poezii pentru copii: se joacă cu _____ și _____, așa cum se joacă copiii cu jucăriile lor. Le așază, le întoarce, le dădăcește, astfel încât cuvintele să se potrivească și să formeze o _____.

Ciupercuță, cerc, ibric

de Daniela Crăsnaru

1 Ce exprimă versurile de mai jos? Unește corespunzător!

„Literale sunt cam multe”

Scrisul copilului este greoi, de începător.

„Mâna nu vrea să asculte”

Copilul nu-l poate încă pronunța pe „R”.

„Ciupercuță, celc, iblic”

Scrisul literelor este o treabă grea pentru copil.

2 Alcătuieste întrebări despre *cartea* din textul lecției care să înceapă cu următoarele cuvinte. Roagă-l pe colegul de bancă să răspundă.

Lucru
în pereche

Întrebare: Cine _____ ?

Răspuns: _____

Întrebare: Ce _____ ?

Răspuns: _____

Întrebare: Cum _____ ?

Răspuns: _____

3 Notează din poezie versurile care exprimă acțiunea pe care o face fiecare literă. Urmărește modelul.

Model: S ➔ „se scurge somnolent”

T ➔ _____

P ➔ _____

O ➔ _____

I ➔ _____

4 Adaugă câte un cuvânt la expresiile de mai jos pentru a forma propoziții.

• „bețișoare aplecate”

• „cerculețe tremurate”

5 Completează JURNALUL CU DUBLĂ INTRARE.

Versurile care mi-au plăcut cel mai mult sunt:

Am ales aceste versuri deoarece...

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

6 Compune un dialog care ar putea avea loc între literele din poezia din manual. Folosește și semnul de punctuație !

A B C

7 Înlocuiește litera l cu r și citește perechile:

- plin → _____
- clemă → _____
- altă → _____
- falsă → _____

8 Încercuiește varianta corectă care indică ce exprimă fiecare enunț.

- Succes la școală! a) sfat; b) poruncă; c) urare.
- Vorbește mai tare! a) îndemn; b) rugăminte; c) mirare.
- Te rog, ajută-mă! a) salut; b) rugăminte; c) îndemn.

9 Alcătuieste propoziții, respectând cerința și urmărind și modelul:

- a) mirare Exemplul nostru: Cât de frumos ai scris literele!

Exemplul tău: _____

- b) poruncă Exemplul nostru: Litera S, trezește-te!

Exemplul tău: _____

- c) bucurie Exemplul nostru: Am reușit să spun corect litera R!

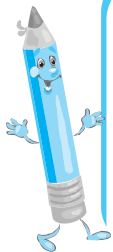
Exemplul tău: _____

10 Caută în dicționar următoarele cuvinte și notează definițiile găsite. Reține-le!

↻ a tresări

↻ hohot

11 COMPLETEAZĂ ȘI REȚINE!

Asemeni copilului din textul _____ ,
fiecare dintre noi am pronunțat greșit cuvinte și am scris litere, bastonașe și
cerculețe _____.

Dacă avem răbdare cu noi înșine să creștem și, dacă exersăm, reușim să
_____ și să _____ corect.

Propoziția și intonarea acesteia. Dialogul

12 Citește propozițiile date, mai întâi în gând, apoi cu voce tare.

- Radu repară roata tractorului.
- Printre zarzavaturi cresc și buruieni.
- Petru prinde trenul spre Petrila.

13 Citește propozițiile de mai jos cu intonația impusă de semnul de punctuație.

- Cât ai crescut? • Cât ai crescut!
- Cât de bine te-ai descurcat? • Cât de bine te-ai descurcat!
- Ce mâncare bună aveți? • Ce mâncare bună aveți!

14 Citește împreună cu un coleg dialogul următor, folosind intonația potrivită, mimica și gestică.

Paul: Alex, vino să te joci cu mine afară în curte!

Alin: Nu pot. Vreau să desenez acum!

Paul: Atunci, voi desena și eu cu tine!

Alin: Eu vreau să desenez singur! Te rog, găsește-ți altceva de făcut!

Paul: Chiar m-am înfuriat și acum sunt foarte supărat pe tine! Nu te deranjează?

Alin: Mmm...

Paul: Te joci cu mine afară mai târziu?

Alin: Nu știu acum. Voi vedea atunci.

**JOC
de rol**

În dialogul de mai sus, subliniază:

- ↻ cu verde un răspuns care nu este o comunicare;
- ↻ cu roșu două propoziții interogative;
- ↻ cu mov trei propoziții exclamative;

Citește textul următor:

Într-o noapte, târziu, în abecedarul unei fetițe se stârni o mare zarvă¹.

— Eu sunt cea mai importantă literă! susținea S cu hotărâre. Cu mine se scrie „studiu”, „soare”, „sărbătoare”!

— De ce să fii doar tu importantă? Și eu sunt! se apără M. „Mama”, „matematică”, „minge” nu s-ar putea scrie fără mine!

— Și eu am o mare însemnătate! spuse litera C. „Casă”, „copil”, „cântec”, cum s-ar scrie fără mine?

— Toate sunteți importante! le liniști abecedarul. Toate ajutați la scrierea cuvintelor în aceeași măsură. Limba ar fi mai săracă, dacă ar lipsi chiar și o singură literă!

— Adevărat! aprobă² Z. Eu sunt ultimul în alfabet, dar nu mă simt mai prejos decât voi. Sunt fericit că ajut la scrierea multor cuvinte: „zori”, „zăpadă”, „zână”.

(Cearta literelor, de Amalia Scalat)

Citim și ne îmbogățim vocabularul!

Reține cuvintele și explicațiile lor. Folosește-le apoi în compuneri!

(1) zarvă = gălăgie, zgomot mare, hărmălaie;

(2) a aproba = a fi de aceeași părere cu cineva.

1 Răspunde la următoarele întrebări:

➤ De ce se certau literele?

➤ Cine și cum rezolvă conflictul?

2 Transcrie din text câte o propoziție:

• exclamativă

- interogativă

- enunțiativă

3 Compune o replică pe care ar putea-o rosti litera A în cearta literelor din textul citit.

4 Așază în ordine alfabetică cuvintele din a doua propoziție a textului:

5 Completează cu semnele de punctuație potrivite dialogul de mai jos. Citește-l apoi cu voce tare, cu intonație.

Cum ar fi să poți citi gândurile oamenilor îl întrebă Andrei pe fratele său

Nu știu Nu m-am gândit răspunse Mihai

Mie mi-ar plăcea M-aș putea inspira din ideile lor

Mie nu Crezi că ideile mele nu sunt bune

6 Scrie câte 3 cuvinte în care sunetele date să se găsească la început, la mijloc și la sfârșit de cuvânt.

- „b” borcan _____ vorbire _____ ciob _____
- „c” _____
- „o” _____

7 Joacă jocul „fazan” și completează căsuțele!

fazan → noroi → i → _____

_____ → _____ → _____ → _____

UNITATEA 2

Cartea cu visuri

după Otilia Cazimir

1 Citește afirmațiile următoare și bifează răspunsul care corespunde textului.

• Fetița nu știa literele, dar când le privea într-o carte inventa...

propoziții;

povești;

cuvinte.

• Copila „citea” în...

bibliotecă;

birou;

cămară.

• Ea credea că fiecare stea este legată de tavanul cerului cu o ață de...

mătase;

păianjen;

bumbac.

• „Povestea” despre stelele căzătoare este...

inventată;

citită;

spusă de Tasia.

• Cartea fetei cu visuri, cu stele, cu povești era...

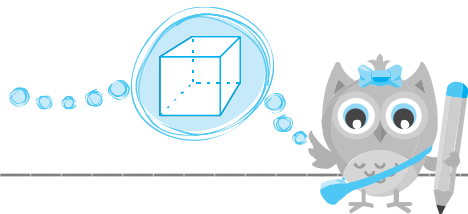
o carte de bucate;

o carte ilustrată;

un dicționar.

2 Rezolvă exercițiul folosind metoda „cubul”.

1. **Describe** cartea din care „citea” fetița.

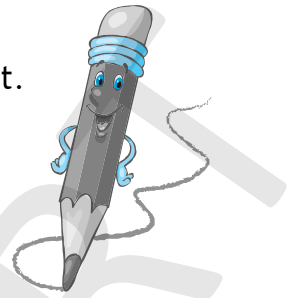
2. **Compara** felul în care „citea” fetița, cu felul în care citești tu.

Cum „citea” fetița?	Cum citești tu?

3. **Analizează** valoarea de adevăr (Scrie A – adevărat sau F – fals.)

- Personajul principal al textului este o fetiță care citea foarte mult.
- Fetița avea o imaginație bogată.
- Ea vorbește despre cartea sa cu mama ei.
- Copila i-a împărtășit Tasei secretul său.

4. **Asociază** cuvintele cu înțeles asemănător.

inventează

știu

taina

povești

trântește

secretul

născocoște

basme

aruncă

cunosc

5. **Aplică** Alcătuieste enunțuri cu următoarele expresii:

- „am dezvăluit”

- „am isprăvit”

6. **Argumentează** De ce crezi că fetița „citea” în secret în cămară?

3. **Unește corespunzător afirmațiile legate de carte.**

Este o scriere tipărită, ale cărei file sunt legate într-un volum.

Este un înveliș protector.

Este partea unde se lipesc sau se cos filele.

Sunt foile de hârtie legate.

Sunt fețele unei file.

Este cel care a scris conținutul cărții.

COPERTĂ

FILE

PAGINI

CARTE

COTOR

AUTOR

4 Desparte cuvintele prin linii pentru a descoperi proverbele ascunse. Alege unul dintre ele și explică-i înțelesul.

- ➔ Cartea pomul înțelepciunii.
- ➔ Nujudecaocartedupăcopertă.
- ➔ Omulfărăcartecalemnulnecioplit.

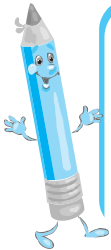
5 Alcătuieste enunțuri cu sensurile diferite ale cuvântului cer.

6 Caută în dicționar următoarele cuvinte și notează definițiile găsite. Reține-le!

➔ dădaca

➔ a dezvălui

7 Completează și reține!

Tasia este o fetiță care a descoperit în _____ o carte cu coperte tari, scrise cu _____ . Cartea cea tainică se dovedește a fi un simplu _____ .

Textul scris de _____ ne învață cum pot crea copiii povești minunate chiar și fără a ști să _____ .

ȘTIAI CĂ...?

Primele cărți erau copiate de mână. De aceea, ele erau scumpe și rare.

Cărțile au început a fi popularizate odată cu invenția **tiparului** cu litere metalice de către **Johannes Gutenberg**. Cu trecerea timpului, cărțile (tipărite pe hârtie și cu coperte tot din hârtie) au devenit din ce în ce mai accesibile, astfel încât, în prezent, fiecare dintre noi poate avea propria **bibliotecă!**

ATELIER • Realizați o carte, urmând pașii:

1. Se formează mai multe echipe (2, 3).
2. Se alege un nume pentru fiecare echipă și o temă pentru carte.
3. Fiecare membru trebuie să realizeze o filă ce conține o ilustrație și un text scurt, legate de tema aleasă.
4. Împreună, realizați o copertă sugestivă, alegând un titlu și un autor (NUMELE ECHIPEI).
5. Prezentați cartea întregii clase.

SUCCESE!

Un joc nou

după Mircea Eliade

1 Ordonează ideile principale ale textului.

- După prima carte citită, a căutat alte și alte cărți.
- Băiatul a învățat alfabetul.
- Când i s-a descoperit o afecțiune a ochilor, tatăl i-a interzis să mai citească lecturi suplimentare.
- El a descoperit o carte de citire, pe care a citit-o pe nerăsuflăte.

2 Metoda „PĂLĂRIILOR GÂNDITOARE” – clasa se împarte în 6 grupe, corespunzătoare fiecărei pălării. Grupele trebuie să realizeze sarcinile de mai jos. Exercițiul poate fi rezolvat și individual.

(1) PĂLĂRIA ALBĂ – Informăm!

→ Care este problema cu care se confruntă personajul?

(2) PĂLĂRIA ROȘIE – Ne exprimăm emoțiile!

→ Ce emoții ai simțit pe parcursul citirii textului?

(3) PĂLĂRIA NEAGRĂ – Vorbim despre aspectele negative!

→ Cum l-a afectat pe băiat faptul că nu vedea bine?

(4) PĂLĂRIA GALBENĂ – Vorbim despre aspectele pozitive!

→ Ce eveniment din text îl face pe copil să se simtă fascinat?

(5) PĂLĂRIA VERDE – Avem idei!

→ Ce activități sunt pentru tine fermecătoare, ca un „joc nou”?

PĂLĂRIA ALBASTRĂ – Clarificăm și tragem concluzii!

➔ Cum se încheie textul citit?

3 TOPUL CĂRȚILOR MELE

a) Scrie titlul și autorul a trei cărți / povești pe care le-ai citit, în ordinea preferinței.

1. _____
2. _____
3. _____

b) Alege una dintre cărțile din topul tău și notează:

- numărul paginilor • numele ilustratorului
- titlul unui capitol

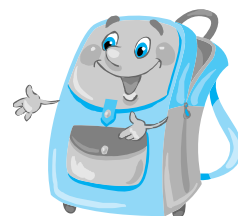
c) Descrie coperta uneia dintre cărțile preferate.

4 Unește expresiile referitoare la „carte” cu explicațiile potrivite.

• „dă cărțile pe față”	• se apucă serios de învățat
• „se pune cu burta pe carte”	• spune adevărul
• „vorbește ca din cărți”	• a fi foarte învățat
• „a fi tobă de carte”	• om fără instruire / școală
• „așa cum scrie la carte”	• vorbește ca un om învățat
• „om fără carte”	• așa cum trebuie

5 Descrie penarul tău, ajutându-te de întrebările următoare:

- Cum arată? • Din ce material este? • Cum este organizat?
- Cine ți l-a cumpărat? • Te ajută să-ți păstrezi lucrurile în ordine?

6 Caută în dicționar următoarele cuvinte și notează definițiile găsite. Reține-le!

⇒ volum

⇒ a interveni

7 Completează și reține!

Textul _____ prezintă povestea unui băiat fascinat de lectură. Acesta descoperise tainele _____, așa cum copiii descoperă un joc nou. Dorința de a citi mai mult i-a fost spulberată însă de _____ care i-a spus tatălui său că nu vede bine. Interzicerea de a mai citi alte cărți în afară de cele de școală l-au _____ profund pe băiat.

Cuprinsul unei cărți. Cer și ofer informații

8 Privește cuprinsul celor două cărți prezentate în manualul tău (de la pagina 30) și răspunde la întrebări:

⇒ La ce pagină se află textul „Musca țețe”?

⇒ Dar „Bunica și chibriturile”?

⇒ Câte capitole cuprinde Enciclopedia?

⇒ Cum se numește al treilea capitol?

9 Urmărește cuprinsul manualului tău de *Comunicare în limba română* și completează enunțurile:

• Evaluarea inițială se află la pagina ____ . • Titlul Unității 3 este ____ .
• Unitatea 4 cuprinde ____ lecții. • La pagina 143 se află ____ .
• Cartea are în total ____ de pagini.

10 Formulează o întrebare referitoare la cuprinsul acestui caiet și roagă un coleg să răspundă.

• ÎNTREBARE: _____

• RĂSPUNS: _____

Cuprins

RECAPITULEZ ce am învățat în clasa I !

Invizibilii, după Ioana Pârvulescu / 3
Să exersăm! / 5

Unitatea 1

Cuvânt-înainte, de Ana Blandiana / 6
Ciupercuță, cerc, ibric, de Daniela Crăsnaru / 10
Propoziția și intonarea acesteia. Dialogul / 12
Evaluare – Unitatea 1 / 13

Unitatea 2

Cartea cu visuri, după Otilia Cazimir / 15
Un joc nou, după Mircea Eliade / 18
Cuprinsul unei cărți. Cer și ofer informații / 20
Bibanul și Apolodor, de Gellu Naum / 23
Biblioteca, de Sofia Dobra / 26
Evaluare – Unitatea 2 / 29

Unitatea 3

Puișorii, după Emil Gârleanu / 31
Balada unui greier mic, de George Topîrceanu / 34
Mușuroaie mari și mici, de Marin Sorescu / 37
Povestea toamnei, legendă / 39
Creatura imaginară, după Matthew Lipman / 40
Barabunbosaur, după Cezar Petrescu / 43
Evaluare – Unitatea 3 / 46

Unitatea 4

Iarna pe uliță, de George Coșbuc / 48
În ajunul Crăciunului, după E.T.A. Hoffman / 52
Fulgul de zăpadă, de Nichita Stănescu și Gheorghe Tomozei / 56
Instrucțiuni de realizare a unei decorațiuni de Crăciun / 59
Colindele – obicei de Crăciun la români / 61
Colindătorii, de George Coșbuc / 63
Evaluare – Unitatea 4 / 66